

ВАБОС

**КОРЕКЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
СЛУХОПРОТЕЗУВАННІ ДІТЕЙ**

КИЇВ - 2008

Б.С. МОРОЗ, В.Л. ОВСЯНИК, К.В. ЛУЦЬКО

КОРЕКЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СЛУХОПРОТЕЗУВАННІ ДІТЕЙ

У цьому посібнику розглянуто найбільш актуальні аспекти слухопротезування дітей та дорослих з тяжкими ураженнями слуху слуховими апаратами та методом кохлеарної імплантації, розкрито особливості розвитку слухового сприймання та формування мовлення в доопераційний та післяопераційний періоди, наголошено на важливості роботи з дитиною в період до кохлеарної імплантації та залежність результатів післяопераційної реабілітації від якості попередньої підготовки дитини. Особливу увагу приділено питанням організації процесу кохлеарного слухопротезування різних категорій пацієнтів та їх подальшої слухової реабілітації, формування та розвитку їхнього слухового сприймання та мовлення, розвитку слухомовленнєвої пам'яті в процесі характерних для дитини видів предметно-практичної та навчальної діяльності. Технології забезпечення ефективної реабілітації подано в контексті співпраці та взаємозв'язку спеціалістів різних напрямків, включаючи медичний, технічний та сурдопедагогічний.

Автори: доктор біологічних наук, Лауреат Державної премії України Б.С. Мороз, доктор технічних наук В.П. Овсяник, кандидат педагогічних наук К.В. Луцько.

Цей посібник призначений для сурдопедагогів, логопедів, сурдологів, акустиків, батьків дітей з кохлеарними імплантами, дорослих пацієнтів, студентів, а також для соціальних працівників та інших фахівців, що займаються реабілітацією дітей з вадами слуху, цікавляться особливостями розвитку дітей з сенсорними порушеннями.

Зміст

Вступ	5
1. Показники порушення слуху та особливості слухопротезування	10
2. Кохлеарна імплантація	15
2.1. Основні технічні відомості про СКІ Nucleus фірми Cochlear (Австралія)	15
2.2. Завушний звуковий процесор ESPrit™ 3G	16
2.3. Кишеньковий звуковий процесор SPrint™	17
2.4. Freedom – новітня розробка кохлеарної системи Nucleus	18
2.5. Стратегії кодування звуків і мовлення	21
2.6. Телеметрія нервового відгуку NRT™.	21
2.7. Надійність і довговічність роботи КІ.	22
2.8. Білатеральне кохлеарне слухопротезування.	24
3. Доопераційний етап реабілітації глухих дітей.	24
3.1. Діагностичне обстеження і відбір кандидатів на кохлеарну імплантацію	24
3.2. Основні показання до кохлеарного слухопротезування.	27
3.3. Сприятливі фактори використання СКІ	27
3.4. Ризик при операції кохлеарної імплантації і особливості післяопераційної динаміки одужання	28
4. Післяопераційний етап реабілітації дітей з КІ.	29
4.1. Підключення і перше настроювання звукового процесора кохлеарного імпланта (КІ)	31
4.2. Контроль настроювання звукового процесора	35
5. Роль батьків і близьких родичів при реабілітації дітей з КІ	37
5.1. Анкета спостереження за дитиною	40
5.2. Важливість послідовності	43
6. Особливості сприйняття звуків дитиною з КІ	44
6.1. Основні умови і правила ефективного використання КІ	46
6.2. Кохлеарна система і слуховий апарат	49
6.3. Кохлеарна система і FM-система.	50

6.4. Сурдологічна і неврологічна діагностика дітей з КІ	51
6.5. Технічний супровід дітей з кохлеарною системою	52
7. Етапи слухомовленнєвої корекційної роботи.	53
7.1. Основні напрями корекційних занять	53
7.2. Розвиток комунікативних навичок.	60
7.3. Орієнтовні тренувальні вправи з розвитку слухового сприймання мовлення у дітей з КІ.	66
7.4. Корекція порушень вимови і голосу.	78
7.5. Слухомовленнєва реабілітація дітей, що втратили слух до оволодіння мовленням (з долінгвальною глухотою) старшого дошкільного і шкільного віку.	79
7.6. Розвиток навичок усного мовлення у дітей.	84
7.7. Розвиток невербального інтелекту, інших психічних функцій і моторних навичок.	98
8. Показники динаміки розвитку дитини та характеру компенсаторно-корекційної роботи з нею дорослих	100
9. Формування умінь та навичок читання	108
10. Сенсорний розвиток дитини до та після кохлеарної імплантації.	123
ВИСНОВОК	127
Додаток 1. Зразки мовленнєвого матеріалу для розвитку слухового сприймання у пізнооглухлих і ранооглухлих дітей, що постійно користувалися слуховим апаратом	128
Додаток 2. Застосування комп'ютерного слухомовленнєвого тренажера «ПОЛІФОНАТОР ВІДЕО+» з програмою «ЖИВИЙ ЗВУК» на заняттях з дітьми з КІ	131
Додаток 3. Предмети домашнього вжитку, ігровий матеріал та вправи, які можуть бути використані при проведенні слухомовленнєвих занять з дитиною з КІ	141
Додаток 4. Розвиток мовлення, відчуття ритму, словесної пам'яті засобами співу та музики	143
Література	150

Література

1. Овсяник В.П., Мороз Б.С., Луцько К.В. Деякі аспекти кохлеарної імплантації та можливості її проведення в Україні. Випуск 6. Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи. – 2005.
2. Мороз Б.С., Луцько К.В., (ред.) Сучасні технології реабілітації і навчання дітей з вадами слуху та мовлення. // Науково-методичний збірник. – К.: А&P, 2003. – 130 с.
3. Мороз Б.С. Високі технології ефективної реабілітації інвалідів зі слуху: Науково-методичний збірник Випуск 6. Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи. – 2005. – 61-68 с.
4. Богомільский М.Р., Ремизов А.Н. Кохлеарная имплантация – М.: Медицина, 1986. – 176 с.
5. Королева И.В. Реабилитация детей с кохлеарными имплантами – СПб, 2004. – 44 с.
6. Королева И.В., Жукова О.С., Зонтова О.В. Особенности слухоречевой реабилитации после кохлеарной имплантации у детей младшего возраста // Дефектология – 2002. – № 3 – с. 25-38.
7. Королева И.В. Прогноз эффективности слухоречевой реабилитации после кохлеарной имплантации у детей младшего возраста // Дефектология – 2002. – №4 – с. 28-40.
8. Таварткиладзе Г.А. Кохлеарная имплантация Учебн. пособ. – М.: 2000. – 81 с.
9. Graeme Clark. Cochlear implants.- Australia.: Springer, 2003. – 830 p.
10. Nucleus Report, February/March, 2004.
11. Базаров В.Г., Лисовский В.А., Мороз Б.С., Токарев О.П. Основы аудиологии и слухопротезирования – М.: Наука, 1984.
12. Леонгард Э.И. Воспитание и обучение глухих дошкольников в детском саду. – М.: 1987. – 273 с.

ЦЕНТР СЛУХОМОВЛЕННЕВОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ НВП «ВАБОС»

В основу роботи Центру покладено слухомовленнєву технологію реабілітації. Вона передбачає створення для глухих дітей природних умов для розвитку слухового сприймання та формування мовлення.

В Центрі співпрацюють інженери-акустики (спеціалісти з підбору та настройки слухових апаратів та кохлеарних імплантів), сурдопедагоги, фізіологи. Робота команди досвідчених фахівців спрямована у таких напрямках:

- підбір, настройка, сервіс слухових апаратів, виготовлення вушних вкладок;
- супровід пацієнтів з кохлеарними імплантами;
- проведення корекційних занять для дітей з порушеннями слуху та мовлення;
- впровадження у педагогічну практику сурдотехнічних приладів;
- проведення курсів для спеціалістів (сурдопедагогів, сурдологів, аудіологів) та батьків дітей з вадами слуху.

Для досягнення позитивних результатів ми прагнемо забезпечити батьків дітей та фахівців сучасною інформацією про можливості та шляхи реабілітації глухих та слабочуючих дітей.

Ми Вас чекаємо за адресою:

вул. Саперне поле, 45

м. Київ, 01042

т./ф.: 8 (044) 528-33-07

тел.: 8 (044) 529-03-69

Отримайте інформацію на сайті:

www.csr-vabos.com.ua

E-Mail: info@csr-vabos.com.ua